

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 88/08

11 Δεκεμβρίου 2008

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-297/07

Staatsanwaltschaft Regensburg κατά Klaus Bourquain

**Η ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΔΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΙΔΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ
ΙΣΧΥΕΙ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΥ Η ΑΜΕΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ
ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΠΟΤΕ ΔΥΝΑΤΗ**

Σκοπός της ερμηνείας αυτής είναι η αποφυγή του ενδεχομένου να ασκείται ποινική δίωξη για τα ίδια πραγματικά περιστατικά στο έδαφος περισσότερων του ενός συμβαλλόμενων κρατών κατά ορισμένου προσώπου λόγω του ότι έχει ασκήσει το δικαίωμά του για ελεύθερη κυκλοφορία.

Με απόφαση που εκδόθηκε το 1961, ο Klaus Bourquain, Γερμανός υπήκοος που είχε καταταγεί στη Γαλλική Λεγεώνα των Ξένων, καταδικάστηκε ερήμην σε θάνατο από γαλλικό στρατοδικείο στην Αλγερία. Το εν λόγω στρατοδικείο έκρινε ότι είχε αποδειχθεί ότι ο Κ. Bourquain, κατά την απόπειρά του να λιποτακτήσει, πυροβόλησε και φόνευσε έναν άλλο Γερμανό λεγεωνάριο, ο οποίος ήθελε να τον εμποδίσει να λιποτακτήσει. Ο Κ. Bourquain, ο οποίος κατέφυγε στη Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας, δεν εμφανίστηκε ποτέ ενώπιον του στρατοδικείου.

Σύμφωνα με τον γαλλικό Κώδικα Στρατιωτικής Δικαιοσύνης, όπως ίσχυε το 1961, αν εμφανιζόταν ο Κ. Bourquain, δεν επρόκειτο να κινηθεί η διαδικασία εκτέλεσης της ποινής, αλλά θα διεξαγόταν νέα δίκη κατ' αντιμωλία και η επιβολή ποινής θα εξαρτιόταν από την έκβαση της δίκης αυτής.

Μετά την έκδοση της απόφασης του στρατοδικείου δεν κινήθηκε κατά του Κ. Bourquain καμία άλλη ποινική διαδικασία στη Γαλλία ή στην Αλγερία. Το 2002 η Staatsanwaltschaft Regensburg (Εισαγγελία του Regensburg) άρχισε να προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες προκειμένου να δικάσει ο Κ. Bourquain στη Γερμανία για το έγκλημα που είχε τελεστεί στην Αλγερία.

Όταν κινήθηκε η νέα διαδικασία στη Γερμανία, η ποινή που είχε επιβληθεί το 1961 δεν ήταν πλέον εκτελεστή στη Γαλλία, αφενός επειδή είχε παραγραφεί και αφετέρου επειδή η χώρα αυτή είχε εκδώσει νόμο για τη χορήγηση αμνηστίας για τα εγκλήματα που διαπράχθηκαν σε σχέση με τα γεγονότα της Αλγερίας.

Το Landgericht Regensburg, ενώπιον του οποίου κινήθηκε η νέα δίκη, έχει όμως αμφιβολίες σχετικά με τη νομιμότητα της νέας ποινικής διαδικασίας. Το εν λόγω γερμανικό δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να αποφανθεί σχετικά με την εφαρμογή της αρχής ne bis in idem εντός του χώρου Σένγκεν. Η αρχή αυτή απαγορεύει την άσκηση κατά του προσώπου που έχει δικάσει

αμετάκλητα εντός ενός κράτους του χώρου Σένγκεν ποινικής δίωξης για τα ίδια πραγματικά περιστατικά σε άλλο κράτος στην περίπτωση, μεταξύ άλλων, που η ποινή δεν μπορεί πλέον να εκτιθεί.

Με τη σημερινή απόφαση το Δικαστήριο αποφαινεται ότι η απαγόρευση δεύτερης δίωξης για τα ίδια πραγματικά περιστατικά ισχύει και στην περίπτωση που η άμεση εκτέλεση της καταδικαστικής απόφασης δεν ήταν ποτέ δυνατή λόγω των ιδιαιτεροτήτων του δικονομικού δικαίου.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει καταρχάς ότι η ερήμην καταδίκη μπορεί καταρχήν επίσης να συνιστά δικονομικό κώλυμα για την κίνηση νέας ποινικής δίκης για τα ίδια πραγματικά περιστατικά.

Στη συνέχεια το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η απόφαση που εκδόθηκε το 1961 ερήμην του ενδιαφερόμενου είναι αμετάκλητη, μολονότι δεν είναι δυνατή η άμεση εκτέλεση της ποινής, αφού, κατά το δικονομικό δίκαιο, είναι αναγκαία η διεξαγωγή νέας δίκης σε περίπτωση επανεμφάνισης του καταδικασθέντος.

Ομοίως, το Δικαστήριο απορρίπτει την άποψη ότι, για να ισχύσει η αρχή ne bis in idem, η ποινή πρέπει να μπορούσε να εκτιθεί τουλάχιστον κατά την ημερομηνία έκδοσης της καταδικαστικής απόφασης, και αποφαινεται ότι το κρίσιμο στοιχείο είναι να μην μπορεί πλέον να εκτιθεί η ποινή κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο κινείται η νέα ποινική διαδικασία.

Κατά το Δικαστήριο, η ορθότητα της ερμηνείας αυτής αποδεικνύεται από τον σκοπό του κεκτημένου του Σένγκεν, ο οποίος συνίσταται στην αποφυγή του ενδεχομένου να ασκείται ποινική δίωξη για τα ίδια πραγματικά περιστατικά στο έδαφος περισσότερων του ενός κρατών μελών κατά ορισμένου προσώπου λόγω του ότι έχει ασκήσει το δικαίωμά του για ελεύθερη κυκλοφορία. Αυτό το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας δεν κατοχυρώνεται αποτελεσματικά παρά μόνον αν ο ενδιαφερόμενος γνωρίζει ότι, αφού έχει καταδικαστεί και η επιβληθείσα ποινή δεν μπορεί πλέον να εκτιθεί σύμφωνα με τους νόμους του κράτους που επέβαλε την καταδίκη, μπορεί να διακινείται εντός του χώρου Σένγκεν χωρίς να αντιμετωπίζει τον κίνδυνο διώξεων σε άλλο κράτος μέλος.

Στην υπόθεση όμως της κύριας δίκης, στην οποία δεν αμφισβητείται ότι η επιβληθείσα ποινή δεν μπορούσε πλέον να εκτιθεί το 2002, όταν η δεύτερη ποινική διαδικασία κινήθηκε στη Γερμανία, θα ήταν αντίθετο προς την πρακτική αποτελεσματικότητα της αρχής ne bis in idem η μη εφαρμογή της αρχής αυτής λόγω των ιδιαιτεροτήτων και μόνο της γαλλικής ποινικής δικονομίας, λόγω των οποίων η εκτέλεση της ποινής εξαρτάται από νέα καταδίκη του κατηγορουμένου σε διαδικασία κατ' αντιμωλία.

Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο καταλήγει ότι η απαγόρευση δεύτερης δίωξης για τα ίδια πραγματικά περιστατικά ισχύει και στην ποινική διαδικασία που έχει κινηθεί σε συμβαλλόμενο κράτος για πραγματικά περιστατικά για τα οποία ο κατηγορούμενος έχει ήδη δικαστεί αμετάκλητα σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, έστω και αν, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους που επέβαλε την καταδίκη, η ποινή που του επιβλήθηκε δεν κατέστη ποτέ δυνατόν να εκτιθεί άμεσα, λόγω δικονομικών ιδιαιτεροτήτων.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: FR CS DE EN ES EL HU IT NL PL RO SK

Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου

[C-297/07](#)

Μπορείτε να το συμβουλευθείτε, κατά κανόνα, από τις 12 το μεσημέρι, ώρα Κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσιεύσεως της αποφάσεως.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna-Αγγελίδα

Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674